

4° Jus.
3842

DISSERTATIO IN AVGVRALIS

DE

OBLIGATIONE ALENDI LIBEROS
ILLEGITIMOS

QVAM
AVCTORITATE ET CONSENSV
MAGNIFICI IVRISCONSVLTORVM ORDINIS
IN ACADEMIA PATRIA

PRO SVMMIS IN IVRE HONORIBVS
RITE CONSEQUENDIS

DIE XXX MAI MDCCXCVI

PVBLINE DEFENDIT
GEORGIVS IACOBVS LINDNER
REIPUBLICAE NORIMBERGENSIS ADVOCATVS
EXTRAORDINARIVS

ALTORFI
TYPIS MEYERIANIS.

SACRI ROMANI IMPERII
LIBERAE AC INCLYTAE
REIPUBLICAE NORIMBERGENSIS
SENATI
SPLENDIDISSIMO
PERILLVSTRIBVS AC GENEROSISSIMIS
DOMINIS DOMINIS
DVVM VIRIS
TRIVM VIRIS
SEPTEM VIRIS
CONSVLIBVS
SENATORIBVS
PATRIA E PATRIBVS
GRATIOSISSIMIS
MAECENATIBVS ATQVE PATRONIS
INDVLGENTISSIMIS

FELICITATEM SEMPER NAM
ADMINISTRATIONEM REIPUBLICAE
PROSPERRIMAM
PERILLVSTRIVM FAMILIARVM
SPLENDOREM PERENNEM
A SVMMO NV MINE
PIA MENTE APPRECATUS

HOC SPECIMEN IN AVGVRALE

CONSECRAT.
SIMVLQVE SE SVAQVE STVDIA
EA QVA PAR EST PIETATE VENERATIONE
AC OBSEQVII CVLTV
COMMENDAT.

TANTORVM NOMINVM

CVLTOR OBSERVANTISSIMVS
AVCTOR.

§. I.

INSTITVTIRATIO.

Cum mihi specimen inaugurate scribendum sit, operam haud plane inanem me impensurum esse censeo, si de obligatione liberos alendi illegitimos observationes nonnullas colligam, quae huic quaestioni in foris nostris frequenter decidenda et ob Doctorum dissensum admodum dubiae lucem quandam affundere possint. Quod in doctrina legibus non satis definita versatus sum, facile fieri potuit, ut inciderem in errores, quos igitur, ut lector benevolus, ipse emendet, etiam atque etiam rogo.

§. II.

DE OBLIGATIONE CIVILI AD STVPRATO-
REM PERTINENTE.

Stuprator ob stuprum commissum civiliter obligatur,

- 1.) ad praestandam satisfactionem privatam et quidem secundum praxin fori Germanici, ita, ut Stupratam aut ducere aut dotare cogatur.

2.) ad alendum partum illegitimum. Ad id potissimum obligatur, ex ratione naturali, ideo, quia aequum est, ut is, qui aliquem procreavit, eundem alat, donec se ipse alere possit. Propterea contra stupratorum locum habet, *actio de partu agnoscendo utili* non modo, sed interdum etiam *actio negotiorum gestorum contraria.*

§. III.

DE OBLIGATIONE ALENDI LIBEROS ILLEGITIMOS PERTINENTE AD PATREM.

Obligatio alendi liberos illegitimos rationi naturali tantopere consentanea et legibus munita est, ut fere nullo modo stuprator ab hoc onere liberari possit, ne excepto quidem casu, ubi verus pater nondum certus sit, si reus diffiteri nequit, se concubuisse cum stuprata, eo tempore, a quo ipsa partus illegitimi originem dicit. Cum enim stuprator sit causa physica partus illegitimi, perspicuum est, cur ad hunc alendum ipse obligatus sit, quia nisi stuprator ad onus alendi suscipiendum cogeretur, necesse esset, ut aut partus periret, aut recipublicae oneri esset.

Iure Romano quidem liberi tantum naturales ex concubinatis, non autem spurii habebant ius a patre petendi alimenta; at postquam iure Canonico liberi e concubinatis et spurii aequi-parati sunt, iura liberorum naturalium in praxi ad spurios applicantur **). Onus alendi igitur patri imponunt fora nostra non ex iure Romano, nec ex patria potestate civili, sed hac ex causa, quia is partui illegitimo ortum dedit **).

§. IV.

*) Boehmer de actionib. Sect. II. Cap. v. §. 29. Not. e).

**) Carrach annotat, ad Boehm. de actionib. p. 84.

§. IV:

OBLIGATIO HAEC PATRIS EST PRINCIPALIS, NON SUBSIDIARIA.

Omnes fere leges, quae ut onus alendi principaliter imponatur, matri iubere videntur, neutiquam de alimentis praecipiunt, sed de iure hereditatis *), quod utique liberis illegitimis solummodo in matris bonis conceditur. Illae autem leges, quibus mater ad alendum partum illegitimum obligatur, ita sunt explicandae, ut mater in subsidium tantum obstricta sit, si nempe pater ex causa legitima ab hac obligatione liberatur. Quidam putant, patrem ab obligatione alendi liberandum esse, ideo, quod pater in liberos illegitimos nullam patriam potestatem exerceat, illis non succedat, eisque nihil relinquit, neque hi liberi partem familiae constituant. Sed haec argumenta nullius sunt momenti, cum ut iam diximus, ratio huius obligationis in eo collocanda sit, quod pater est causa filii etiam illegitimi.

§. V.

HAEC ACTIO ET A MATER ET AB ALIIS, QVORVM INTEREST INSTITVI POTEST.

Non solum a matre sed et a patre vel tutele **) pro ea haec actio potest institui, quilibet etiam ex populo, tanquam defensor libero-

*) Contrarium statuit Menke de avo paterno diff. I. p. 16. I. D. Lembke de discrimine obligationis, et ab eo pendente ordine alimentorum iure sanguinis praestandorum, Goett. 1755. §. XXXVII seq.

**) arg. l. 39. D. de administr. et peric. tue.

§

liberorum illegitimorum ad alimenta praestanda contra patrem eorum actionem instituere potest *).

§. VI.

QVID HIC ALIMENTORVM VOCABULO
CONTINEATVR?

Alimentorum vocabulo leges ipsae volunt contineri, ea quae esui, potui, cultui corporis inserviunt, et ad vivendum homini necessaria sunt **): nihilominus tamen etiam medicamenta hac appellatione continentur ***). Haec alimenta a Doctoribus iuris non minantur naturalia (*Lebensunterhalt*) et opponuntur alimentis civilibus (*dem standesmäßigen Unterhalt*), quae pro dignitate et facultatibus patris, liberis legitimis debentur.

Alli ab hoc usu fori male recedunt, et conditionem dignitatemque patris iudicem respicere iubent in alimentis decernendis ****).

Ad alimenta quoque usus fori refert sumtus baptismi et puberpii *****). Neutquam vero ad sumtus legitimations filii illegitimi praestandos pater invitatus cogi potest. Quanquam aequitas postulet, ut ille hos sumtus, quibus nativitatis illegitimae materna abstergatur, sponte suppeditet *****).

Sub alimentis vero, quae pendente actione de partu agnoscendo decernuntur, sumtus litis comprehenduntur *****).

§. VII.

*) Pontanus de alimentis Cap. a. n. 22.

**) I. 43. D. de Verb. Sign.

***) arg. I. 22. §. 8. D. soluto matre.

****) Coler de alimentis Lib. I. Cap. x. N. 11 seq. Wernher T. I. P. III. Obs. 49.

*****) Beck de stupro p. 159. §. 20.

*****) Wernher I. c.

******) Leyser Spec. 323. Med. 2.

§. VII.

DE TERMINO, A QVO ONVS ALENDI
INCIPIT.

Sunt, qui asserunt, onus alendi non statim a tempore editi partus incipere, sed a patre alendum esse filium illegitimum trimo maiorem. Id asserentes, provocant ad I. 9. C. de patr. potest, quae vero de alimentis lactis materni agit et ex eo erit explicanda, quod feminae Romanae liberos ante triennium a mamma depellere non solebant. Sed cum hoc a nostris moribus alienum sit, (et obligatio haec) statim a tempore partus editi onus alendi incipit, si is alimentis eget *), cum iam curator ventris alimenta mulieri statuere debet, — quia videntur, quae ita praestantur, ipsis praestari, qui in utero est **).

Si mater infantis non habeat, unde vivat, nec lactare infans tem possit, illi quoque a stupratore succurrendum esse quidam volunt, ne ex inopia matris infans lacte destituatur ***).

§. VIII.

DE TERMINO, AD QVEM ALIMENTA SVNT
PRAESTANDA.

Iure communi iudicis arbitrio relatum est, definire, ad quamnam infantis aetatem alimenta sint praestanda. Usu communi fori alimenta

*) Carpzon Prax. For. P. III. Const. 27. Def. 5. Stryk U. G. Mod. Pand. Lib. XXV. Tit. III. §. 4. Lib. XLVIII. Tit. V. §. 23. Beck de Stupro p. 204. Wernher T. II. P. VI. Obs. 396.

**) I. 5. D. de ventr. in poss. mitr.

***) Richter Decis. 88. N. 32. Coler de aliment. Lib. I. Cap. 6. N. 4.

alimenta liberis illegitimis tamdiu sunt praestanda, quamdia illi se ipsos exhibere non possunt. Pueri igitur alantur necesse erit, donec opificio vel arte, et puellae, donec ancillarum vicibus fungi et operis suis alimenta sibi acquirere possint *). Si autem filius illegitimus ob adversam valetudinem vel aliam causam se ipse sustentare nequit, pater per totam eius vitam ad alimenta praebenda obligatus est.

Ab hoc fori communi usu, nonnulla iura Germaniae particulae et Doctorum praesertim Saxoniorum opiniones recedunt. Iure Marchico decimus aetatis annus hoc onus removet **).

Ordinatio politiae ducatus Magdeburgici ***) anno decimo quinto illud finiendum esse iubet. Ius provinciale Hohenloicum ****) annum duodecimum terminum alimentorum praebendorum statuit. Ex testimonio Iureconsultorum Saxoniorum alimenta ad annum duodecimum completum praestanda sunt *****).

Statuta urbis imperialis Mühlhusiae ita de hac re disposuerunt: Würden auch sonstigen ehrlichen und unbescholtene Jungfrauen oder Wittichen mit unordentlichem Beyschlaff oder Beschwangerung verunehret, so sollen beyde solcher unziemlichen Beywohnung schuldige Personen mit Gefängnis, — bestrafft werden, doch wollen Wir hiebey vorbehalten, was (wenn in diesen und dergleichen Fällen und Misshandlungen befindenden Umständen nach die Eheversprechung vorgeschützt, und notdürftig erwiesen, ingleichen, da in Entstehung dessen das Kind

*) Beck de stupro p. 206.

**) Corp. constit. March. P. VI. p. 194.

*** Cap. 69. §. 1.

****) P. I. Tit. VII. §. 2.

*****) Finkenhauß Observ. 102. N. 19. 20.

Stryk Us. Mod. Pand. Lib. XLVIII.
Tit. V. §. 23.

zu ernähren, bis es sein Brod selbst verdienen kann, gefüchet worden) zu urtheilen und auszusprechen sey *).

§. IX.

DE ALIMENTORVM QVANTITATE.

Si mater ipsa partus sui educationem suscipit, quantitas alimentorum est determinanda: quam interdum leges particulares, statuta aut usus fori definit.

Ordinatio politica ducatus Magdeburgici ***) pro diversitate ordinis personarum quantitatem alimentorum ita definit: Bey Adelichen mit 50, bey Bürgerlichen mit 25 bis 30, bey den Bauern aber mit 8 bis 10 Thaler.

Statuta civitatis imperialis Suevofurtensis ****) quantitatem alimentorum pro aetatis ratione ita definiunt: Die Alimenta selbsten aber werden ließigen Gebrauch nach, ordinaire also bestimmt, dass der Schwängerer dem Kind für das erste Jahr zwey Gulden, für das zweyte drey Gulden, und also alle Jahr einen Gulden folglich mehr, bis in das zwölfe Jahr eines Mädchens, und bis in das vierzehende Jahr eines Knäbleins beydes inclusive geben, und jedes Jahr voraus zahlen, darneben der Geschwächten drey bis fünf Gulden, auch nach dem Stand, noch ein mehreres in das Kind-Bett reichen muss.

In terris Borussico-Culmbacensibus, stuprator 20 florenos Francicos alimentorum loco ad aerarium ergastuli solvere debet, ex quibus infans annuatim duos florenos a iudice, qui de stupro cognovit, accipit *****).

B 2

Allimen-

*) Lib. V. Art. XXXIII. n. 3. p. 548.

**) Cap. 69. §. 1.

****) p. 174.

*****) I. L. Heinrichzyer diss. de iuribus et consuetudinibus forensibus circa stuprum et fornicationes. §. 22.

Alimentorum loco vilioribus quotannis 12 florenos, honestioribus 20, aut ad summum 30 florenos adiudicari, ICti testantur^{*)}. Alii vero vilioribus 8, 12, 14 Thaleros adiudicant^{**)}. Alii 10—12 thaleros seu florenos^{***)}.

Gemellis illegitimis duplia alimenta sine ulla dubitatione debentur.

Si alimentorum quantitas legibus aut usu fori non est definita, quantitas pecuniac pro alimentis solvenda, arbitrio iudicis est determinanda, qui respicere debet conditionem matris et statum bonorum patris; minime vero conditionem patris personalem^{****)}.

§. X.

PATRI, IVS FILIVM SVVM ILLEGITIMVM APVD SE
ALENDI ET EDVCANDI, NON EST
DENEGANDVM.

Si pater ipse infantem illegitimum, qui a matre non amplius lactatur, vult alere, stuprata non potest exigere pecuniam alimentorum loco solvendam. Qui enim suo sumtu ad alendum infantem tenetur, ei etiam educationem non est deneganda^{*****)}.

Si satisfacere vult stuprator obligationi suae, et paratus est alimenta infanti praebere: non licet exigere ab eo, ut sumtus alimentorum matri praestet, et huic educationem relinquat, nisi iusta causa adsit, de qua iudicis prudentis arbitrio statui potest:

veluti

^{*)} Pillmanni Elementa iuris criminalis. §. 587.

^{**) Richter Decis. 88. N. 36.}

^{***)} Schmidt Comment. über die Klagen T. II. p. 161.

^{****)} arg. I. 5. §. 19. D. de agn. vel alend. lib. Beck de stupro p. 209.

^{*****)} Berger Occ. Iur. p. 613. Stryk Us. Mod. Pand. Lib. XLVIII. Tit. V. §. 27;

veluti si pater partum agnoscere noluit, sed invitus ad illum agnoscendum alendumque est (condemnatus^{*)}), aut si pater sit homo, a quo mater metuere potest, ne ille aliquid in infantis perniciem suscipiat, vel curam et educationem infantis plane negligat^{**)}.

Idemque ius ad heredes stupratoris pertinere opinor, cum eadem ratio id suadere videatur.

§. XI.

DE FUNDAMENTO ACTIONIS, DE PARTV AGNO-
SCENDO UTILIS PROBANDO.

Fundamentum huius actionis, est paternitas^{***)}, quae igitur probanda est, si stuprator ad onus alendi suscipiendum, cogi velet. Deduci autem potest haec probatio non solum ex confessione paternitatis, sed etiam ex confessione stupri, licet negata sit paternitas: nam puellae patrem nominanti, tamdiu fides habetur, quamdiu a negante contrarium nondum probatum sit, cum ex stupro commisso paternitas tamdiu presumatur, donec probetur contrarium. Praesumptio itaque haec astricta ab omni onere probandi liberat, atque illud in reum devolvit.

§. XII.

ONVS ALENDI INCVMBIT ETIAM ILLI, QVI
PATER ESSE PRAESVMITVR.

Si quis stuprum a se commissum esse confiteatur et si neget paternitatem^{****)} tamdiu donec probaverit, se non esse patrem filii illegiti.

B 3

^{*)} Leyser Medit. ad Pand. Vol. XII. p. 107, 108.

^{**) Hommelii Rhapsod. Obs. 416.}

^{***) Cap. I. X. de adulteriis.}

^{****)} Hommelii Rhapsod. Obs. 569.

illegitimi *), ex sententia iudicis cogitur onus alendi suscipere. Haec autem sententia est interimistica. Et ne hanc interimisticam quidem sententiam iudex sine causae cognitione ferre potest, nisi cum recta ratione et aequitate pugnare velit **).

Quae de alimentis praestandis sententia lata, simul etiam hoc habet privilegium, ut adversus eam ne quidem appellationi cum effectu suspensivo locus sit, si reus ad illam refugere velit, ne partus innocens durante lite ob alimentorum defectum pereat, vel saltem detrimenti aliquid capiat. Etsi autem, pronunciatum est, *ali oportere*, id tamen praeiudicium non facit veritati ***), cum haec sententia interlocutoria reo non sit impedimento, quo minus in iudicio ordinario de filiatione agat, et infra terminum definitum exceptiones, quibus liberationem ab alendi onere querit, proferat, praestitis lite pendente alimentis ****). Exceptione probata ab onere alendi absolvendus erit, atque a matre infantis ea repete re potest, quae interim alimentorum nomine erogare coactus fuit. Aitamen harum exceptionum prior ab onere alendi statim liberabit reum, si pateat, ex illo concubitu, pro temporis computatione, infantem legitime nasci non potuisse *****).

Per provisionis modum alimenta spurio etiam decernuntur, siquidem stuprum commissum non confessus sit stuprator sed fugam quae siverit, proptereaque seipsum suspectum reddiderit, in quo casu infanti ex bonis istius alimenta sunt assignanda *****).

§. XIII.

*) I.5. §. 1. et 9. D. de agn. vel alend. lib. Voet ad Pandect. Lib. XLVIII. Tit. V. §. 6. Carpz. iurispr. confit. Lib. II. Tit. 14. Def. 232.

) Leyser Spec. 323. Med. 3. *) I.5. §. 9. D. de agnosc. vel alend. lib.

****) Beck de stupro. p. 214. *****) Müller ad Leyser. T. III. Obs. 578.

*****) Stryk de decreto interimistico Cap. II. n. 85.

§. XIII. non continetur STUPRATORI IUS IVRANDVM DEFERRI POTEST, OB PATERNITATEM NEGATAM.

Si non solum paternitas, sed etiam concubitus ipse negatur a reo, actris est, fundamentum suae actionis probare. Huius probationis causa iurisiurandi delationi locus est, quamquam adhibetur in causa famosa. Non enim defant exempla delationis admissae in aliis causis huius generis, imo magis famosis *). Quid igitur impedit, quo minus admittatur in causa stupri, in qua alio probationis genere raro uti licet?

Iudicis tamen est caute procedere in iurecurando admittendo vel iniungendo, ubi et stuprum et paternitatem reus negaverit. Personarum et rerum qualitas est inspicienda. Nec facile debet iudex admittere ad iuriandum ab adversario delatum, personam, quam videt ad iuriandum proclivem et de perjurio suspectam, sed potest deferenti, qui semiplene probavit, suppletorium iuriandum iniungere **).

Nonnulli iuris interpretes statuunt, iudicem non admittere debere delationem iurisiurandi, nisi pro deferente quedam militet probabilitas **): sed dubito, hanc opinionem iuris communis analogiae satis congruam esse, ex qua delatio iurisiurandi, locum ha-

*) Schmidt Comment. über die Klag. T.II. p. 166. Deinlein diss. de licita iuriurandi iudicantis delatione super facto illico. §. XIII. et XX.

**) Franz Thomessi problema iuris matrimonialis, an iuramentum reo de stupro delatum acceptatum et adiudicatum mutari posset, si actrix ante eius præstationem stuprum semiplene probet? Lips. 1746. — Leyser Spec. 583. Med. 19.

***) Schmidt I. c. p. 167.

bere potest, quamvis nec probatio praecesserit, nec probabilia argumenta fuerint prolatæ *).

Ista autem opinio apprime convenit, iuris Norimbergensis sanctioni **), cuius verba ita sese habent: *Es mag ain Parthey der andern den entlichen Aid anpieten und wider haimzuwerffen, Dergefallt, Wann ain Cläger seines Zuspruchs gar kein Beweisung noch ansehnliche vermutung für sich hat, und doch dem Beklagten den Aid anpieten wolt, So mag der Beklagt denselben Aid annemen und volziehen, oder aber nit annemen, sonder abschlagen, ist auch nit schuldig, solchen Aid dem Cläger wider haimzuwerffen ***.*

§. XIV.

OBLIGATIO ALENDI EXTINGVITVR MORTE INFANTIS.

Onus alendi liberos illegitimos morte eorum quidem extinguitur ****); sed ita, ut sumtu funeris erogandi sint ab eo, qui per mortem partus ab onere alendi liberatur *****). Si pro alimentis certa pecuniae summa generatim promissa et soluta est, stuprator

*) vid. ill. Malbanc praeceptor pie venerandus, in doctrina de iure iurando. §. LII.

**) Reform. Nor. Tit. VII. Lex 10.

***) Conferas, quae ad illustrandam hanc legem patriam attulerunt: Car. Colmar in diss. de usu iuris iurandi iudiciale iure Norico restrikt. Ald. 1753. I. C. Koch in diss. de eo, quod iustum est, circa delationem instrumenti litis decisoril tam secundum ius commune, quam secundum statuta Francofurtens. Giss. 1773. C. Fr. Walsh de iuris iurandi delatione in reformatione Francosurtensis arctioribus limitibus circumscripta. Ien. 1787.

****) l. 8. §. 10. ff. de transact.

*****) Carpzov pract. rer. crimin. Quæst. 68. N. 115. Voet I. c. §. 6. Zauterbach Colleg. pract. Lib. XLVIII. Tit. V. §. 47.

mortuo infante nil repeterre potest, a funeris autem sumtibus liberatur *).

Mater, quae infanti ex bonis propriis alimenta interim praebuit, a stupratore ad alimentorum praestationem condemnato ea, quae praebuerat, repeterre potest, quamvis infans eo tempore, quo repetit, iam mortuus sit, nisi de matris donandi animo certo constet **). In hanc rem uti potest mater actione negotiorum gestorum contraria. Filius illegitimus ipse a patre suo praeteriti temporis alimenta repeterre non potest, sed tantummodo futura.

§. XV.

ALIMENTA CESSANT ORTO CONCVRSV CREDITORVM CIRCA STUPRATORIS BONA.

Si pater proli illegitima bonis sit lapsus, cessant alimenta, liberis illegitimis alias debita, ita quidem, ut orto concursu creditorum circa bona patris partus illegitimus loco alimentorum futurorum nihil petere possit, cum creditores ne liberos quidem debitoris legitimos alere teneantur, et nova debita ipsis invitis contrahi nequeant ***). Alimenta tamen, quae ante exortum concursum praestanda erant, exigi possunt, sed nulla in concursu prærogativa gaudent.

§. XVI.

STUPRATOR BENEFICIVM COMPETENTIAE HABET.

Beneficio competentiae gaudet stuprator, si inopia ita prematitur, ut propriam vitam vix sustentare possit, quo casu a iudicis arbitrio.

*) Berlich. Part. V. Concl. 38. N. 47.

**) Grüberi centuria sel. Obs. for. §. 29.

***) Pillmanni Elementa iur. crimin. §. 587. Not. b).

arbitrio pendet, alimentorum quantitatem secundum stupratoris facultatem determinare, ne pater alimentorum praestatione ad incitas redigatur. Sequitur hoc ex pietate *), qua etiam liberi illegitimi parentibus suis ex legum praeceptis sunt obstricti **). Vna est enim, inquit *Paulus*, omnibus parentibus servanda reverentia.

§. XVII.

SI PROBATVM FVERIT, STVPRATAM IAM CVM PLVRIBVS REM HABVISSE, ONVS ALENDI CESSAT.

Si stuprator paternitatem hac ex causa negavit, quod asseruit stupratam cum pluribus rem habuisse, hoc assertum vim exceptionis talis habet, qualis actionis de partu agnoscendo utili opponi potest, sed etiam hic afferenti incumbit probatio. Huic probationi perficiendae raro aliud remedium inservire potest, quam iuriurandi delatio. Testibus enim solis, qui fuerunt socii stupri, credi nequit, cum turpitudinem propriam in praejudicium tertii allegent. Alia igitur adminicula accedere debent, veluti ipsius stupratae confessio extra judicialis e. g. se nescire, quem ex pluribus stupratoribus patrem partus designare velit, quae confessio, si negatur, probanda est, vel si stuprata antea sponte alium designaverit patrem et in designatione patris variaverit ***).

Licet etiam iudici, huius rei intuitu, stupratae, quae de fornicatione cum aliis suspecta est, iuriurandum purgatorium iniungere, vi cuius affirmet, se non cum pluribus rem habuisse ****).

Si

*) Bardili Cp. 3. Membr. 7. N. 37; Wernher diss. de beneficio competit. Cp. 3. Th. 4. N. 84. arg. I. 4. §. 23. D. de in ius vocando. I. 5. §. 15. de agn. vel alend. lib. II. 1. 6. de in ius vocando.

**) I. I. Carrach annotat. ad Bochim. doctrinam de actionibus p. 86.

****) Carpz. Iurispr. Confist. Lib. II. Def. 239. Wernher T.I. P.V. Obscr. 33. Beck de stupro p. 428.

Si stuprata nolit praestare iuramentum purgatorium ipsi iniunctum, aut iuriurandum delatum, neque hoc reserue, aut probationem pro exoneranda conscientia suscipere velit, causa cadet et onus alendi cessabit.

§. XVIII.

CVINAM ONVS ALENDI IMPONI POSSIT, SI PROBATVM FVERIT, STVPRATAM CVM PLVRIBVS REM HABVISSE?

Si stuprata re vera cum pluribus rem habuit, ideoque non constat, quis sit pater, quaeritur, in quem onus alendi fit devolvendum? *Alii* hoc casu omnibus illis, qui stuprum commissum erant confessi, onus alendi pro rata imponunt *). Sed paternitas, quae est huius obligationis fundamentum, est indivisibilis: qua igitur ratione, legibus silentibus, divisio obligationis statui potest? **) *Alii* obligationem alendi cunctis stuprum confessis in solidum in jungunt, cum sit obligatio ex facto illicito ***). Sed obligatio ad alendum non oritur ex delicto qua tali. *Aliis* placet, feminam per iuriurandum testari debere de paternitate ****). Sed quam lubrica res sit hoc casu iuriurandum admittere, facile patet.

Itaque maximopere mihi probatur sententia eorum, qui statuunt, partum hoc casu pro vulgo quaesito habendum esse, et matri onus alendi ob incertitudinem paternitatis incumbere *****).

C 2

§. XIX.

*) Brunnemann in comm. ad Dig. ad I. 5. D. de agnosc. vel alend. lib. II. 20. Bardili P. I. Membr. VII. n. 45.

**) G. I. Fr. Meiller praecl. Bemerk. aus d. Criminal- und Civil-Recht, B.I. N. 15. p. 112.

) Quistors peinl. Recht. §. 182. *) Carpzov Iurispr. confist. P. II. Def. 239.

****) Boehmer I. c. Beck de stupro p. 197. Leyfer Spec. 222. Med. 9. Wernher T.II. P.VI. Obscr. 395. Carpzov Iurispr. Confist. Lib. III. Tit. 6. Def. 81. n. 10. II.

§. XIX.

EXCEPTIO FORNICATIONIS.

Qui stuprum confessus paternitatem negat, oneri alendi se subtrahere nequit. (§. XII.) Cum tamen partus e meretrice natus inter vulgo quae sitos referatur, quem mater ipsa alere tenetur, is quem stuprata patrem designavit, non sine effectu liberationis ab onere alendi exceptionem *fornicationis* actrici opponet, dummodo in probatione, quae ipsi incunbit, non deficiat *).

§. XX.

EXCEPTIO TEMPORIS CONCUBITVS ET NATIVITATIS NON CONVENIENTIS.

Stupratae de partu illegitimo agnoscendo et alendo agenti et in paternitate se fundanti opponi potest, *exceptio temporis concubitus et nativitatis non coincidentis*. Reus scilicet concubitum quidem confitetur, sed paternitatem negat ideo quia afferit, se cum stuprata rem non habuisse eo tempore, a quo origo partus illegitimi ducenda sit, proptereaque se per rerum naturam non esse infantis editi patrem. Plurimi Iureconsultorum statuunt, dispositionem legis**) circa tempus nascendi, aequa valere in liberis illegitimis ac legitimis ***) ; stupratorem igitur paternitatem abnegare non posse, si neque ante septimum neque post decimum mensem a tempore con-

*) Werner T. I. p. IV. Obsrv. 245.

**) I. 12. D. de statu hom. l. 31 §. fin. Di. de suis et legit.

***) Beck de Stupro p. 215—225. Schmidt Comment. über die Klagen, Th. II. p. 168. Beyträge zur iur. Litter. in den Preuß. Staaten. T. VII. p. 65. 66. Quillorps Grunds. des deutsch. primit. Rechts, Th. I. §. 452.

cubitus commissi partus edatur, dummodo nulla subsit suspicio concubitus cum aliis eodem tempore commissi.

Sed verius est, tempus nascendi naturale, (hoc est quadraginta hebdomadum seu ducentorum octoginta dierum,) esse respi ciendum, cum legis dispositio de liberis legitimis sit concepta et his solummodo faveat, ad partum illegitimum non sit applicanda *); attamen iudex, prudenti suo arbitrio djudicet, quid ad decidendam hanc controversiam conditio et partus et personarum conferre videatur, semperque sit memor istius Paulini **); si de liberando quaeritur, facilior sis ad liberationem, quam ad condemnationem.

§. XXI.

EXCEPTIO IMPOTENTIAE NATURALIS.

Rarior erit exceptio impotentiae naturalis ad concubitum a reo stupratae opponenda, de partu agnoscendo agenti: vix enim continget, ut aliquis propriam imbecillitatem alleget: ceterum probatio potentiae maximis difficultatibus est obruta.

§. XXII.

EXCEPTIO TRANSACTIONIS SUPER ALIMENTIS
CVM MATRE FACTAE.

Non raro contingere solet, ut stuprata cum stupratore de satisfactione privata transigat. Quod si hoc factum sit, alimenta

C 3 tamen

*) Struben R. Bedenken T.V. n. 86; P. L. Behrmann in commentatione de termino nascendi naturali vero filiationis et paternitatis fundamento. Goett. 1784. §. 9. de Selchow Rechts-Ville, P. IV. p. 48. Corp. Const. Culmbac. P. II. Vol. II. p. 271. paternitatem certam statuit, si femina 29 hebdomadibus post concubitum peperit. **) 1. 47. de obli. et act.

tamen ad hoc peti possunt*). Et quanquam stuprator in transactione declaraverit, se tantum pro redimenda vexa certam summam praestare velle: id tamen partui illegitimo non obest. Iura enim eum, qui super delicto cum aliquo transegit, pro confessio et convicto declarant, ac talis transactio tanquam propria confessio, quae est absolutissima probatio, accipitur **). Omnino transactio prae se fert speciem confessionis ***). Sed quid, si transactionem mater vel tutor partus de ipsis alimentis diserte transegerit, et certam pecuniae summam sibi sufficere declaraverit? Cum proli illegitimae ius suum factio matris vel tutoris neutquam auferri possit, irrita habenda sunt omnia talia pacta et transactio-nes, quibus infanti damnum infertur ****).

Mortua igitur matre transigente, partus non amittit ius pe- fendi alimenta a patre, nisi patris sui heres sit factus *****).

Ino ne quidem matre viva huiusmodi transactio partum a iure agendi repellit.

§. XXIII.

EXCEPTIO RENUNCIATIONIS ALIMENTORVM

A MATRE DECLARATAE.

Si mater iuri alimenta partus sui illegitimi a stupratore exi-gendi renunciavit, haec renuncatio infanti eius nil nocere, neque

*) Voet tit. cit. §. 6.

**) Leyser Spec. 583. Cor. 3. Bardill de satisf. stupr. M. 7. N. 44. Carpz. Iurispr. Consist. L. 2. Def. 240. Berg Occ. Iur. Lib. 3. T. II. §. 4.

***) Westphal Criminalerecht. p. 216.

****) De præteritis enim transigere licet; l. 8. C. de transact.

*****) Boehmer Consil. et Decis. T. II. Rep. 584. n. 10. Boehmer de action. S. II. Cap. 1. §. 130. Not. g). Schmidt Comment. von den Klagen, Th. II. p. 169.

Hunc arcere potest, a iure postulandi alimenta. Mater enim renunciatione sua, infanti, tanquam tertio, conditionem iniquam afferre non potuit, quoconque etiam tempore hanc renunciationem declaraverit. Hinc stuprator, qui tempore stupri cum puella de certo pretio pepigit, non liberatur ab alimentatione *).

§. XXIV.

PATER ALENDI ONERE NON LIBERATVR, ETIAM-SI MATER SIT LOCVPLES, NEC VALEAT AGERE, DE SATISFACTIONE PRIVATA, VEL DE MATRIMONIO.

Cum matri onus partum illegitimum alendi non nisi in subsidium sit impositum, parum refert, utrum ipsa divitiis gaudeat an careat **).

Neque hac alendi obligatione liberatur pater, licet obligatio dotandi vel ducendi stupratam casset, quod ex variis causis evenire potest ***)). Hac enim obligationes plane diversae sunt ab obligatione patris a sanguinis vinculo proficiscente, pariter ac favorem atque utilitatem infantis solummodo respiciente ****)). Stuprator igitur ad alimenta praestanda obligatur, quanquam nulla matrimonii promissio praecesserit, vel femina iam ab alio fuerit vi-tiata, vel sit meretrix, dummodo patrem certum demonstrari pos-

fit,

*) Bergeri Oeconom. Iur. p. 613.

**) Carpzov Iurispr. Consist. Lib. 2. Def. 243. n. 17.

***) Plenissimam harum causarum expositionem dedit imper. I. I. Schmidt in diss. de exceptionibus stupratam ad satisfactionem privatam contra stupratorem agentem repellentibus. Altd. 1794.

****) Voet I. c. §. 6. Werner T. I. P. IV. Obs. 12.

fit *), vel stupratorum ad stuprum invitaverit, vel stuprator sit maritus aut persona, cum qua matrimonium inire non licet **).

Hinc clerici beneficiati inter Catholicos etiam tenentur alimenta liberis suis illegitimis praestare, et ex bonis patrimonialibus, et ex redditibus ecclesiasticis, quin obnoxii sint censurae Pii V. in constitutione: „Quae ordini“ de anno 1571. in qua prohibitur, de utrisque bonis quidquam illis testamento relinquere ***).

§. XXV.

QVATENVS OBLIGATIO ALENDI PROLEM ILLEGITIMAM IN HEREDES STUPRATORIS TRANSEAT.

Stupratoris morte obligatio liberos illegitimos alendi non statim cessat, sed heredes eius tenentur, illis alimenta praestare ex hereditate sibi relicta ****).

Obligatio enim ad aleendum est civilis, non autem criminalis; descendit igitur ex lege, adeoque in heredes transit, qui in omnes defuncti obligationes, etiam personales successerunt. Minime igitur dubitandum est, viduam, quae mariti sui heres est facta, condemnari posse ad alimenta infanti illegitimo a marito defuncto procreato praestanda *****).

§. XXVI.

*) Stryk Uf. Mod. Pand. Lib. XLVIII. Tit. V. §. 29.

**) Beck de stupro p. 189 seq.

***) Riegeri Instit. Iur. ecclesiast. P. IV. §. 517.

****) Quistorp Grundzüge des deutsch. peinl. Rechts, Th. I. §. 482. ibique allegati scriptores. Idem in Beitrag, Th. I. n. 5.

*****) Beiträge zur jurist. Litter. in den Preuß. Staaten, P. II. p. 102.

§. XXVI.

IN SVBSIDIVM MATER AD ALIMENTA OBLIGA- TIVR, PATRE DEFICIENTE.

Si a stupratore proli illegitima alimenta praestari non possunt, cum ipse non habeat unde vivat, vel in fugam se dederit, vel mortuus sit nullis bonis relictis, onus alendi in subsidium matris incumbit, neutquam vero avo paterno gradu, cui illegitimi partus mater et in successione praefertur, si liberi postea aliquid acquirant, nec hodie pro filias familias habetur, uti legibus Romanis*).

Neque illis Glossatoribus et jurisconsultis assentiri possum, qui eo casu, quo pater onus alendi in se suscipere nequit, avo paterno id, licet mater non sit impensis, imponunt**), ita ut vel de portione hereditaria, quam filius stuprator sperare potest, necessaria nepoti spurio subministretur, vel avus nepotem illegitimum iure avitatis proprio alat.

Argumenta ex iure civili, quibus haec opinio sufficitur, tantum de liberis legitimis sunt accipienda, neque applicanda spuriis hoc iure, quo nec patrem nec avum habere creduntur***).

Viventis enim non datur legitima, atque ex filii legitima, nepoti illegitimo nulla alimenta sunt praestanda.

Neque

*) I. 5. §. 2. I. 8. D. de agnosc. vel alend. lib.

**) Coler de alimentis Cp. I. p. 8. n. 12. Carpov Iurispr. Confist. Lib. II. Def. 243.

Strijk ad Brunnemann. Ius Eccles. Lib. II. Cp. 18. q. 28. et in Uf. Mod. Pand. Lib. XXV. Tit III. §. 3. Lauterbach Coll. Pand. Lib. XXV. T. III. §. 13. Menken Pand. Lib. XXV. T. III. §. 9. Rüdinger de avo paterno ad aliquanta nepoti illegitimo praestanda, obstricto. Erford. 1729.

***) Bochmeri I. E. Protest. Lib. V. Tit. 16. §. 14.

Neque a filio spurio ad nepotem spurium argumentum duci debet. Praxis vero huius opinionis ut rite probetur, vix fieri potest *). Alimenta igitur a matre praestita ab avo paterno minime sunt restituenda, nec pendente processu adversus filium instituto, avus alere tenetur nepotem.

§. XXVII. DE OBLIGATIONE SUBSTYTARIA AVI PATERNI ET MATERNI NEPOTEM ILLEGITIMVM

ALENDI.

Multi iurisconsulti tribuunt utriusque avo, tam paterno quam materno simul, obligationem illegitimum alendi nepotem, et patris et matris auxilio plane destitutum: quia ratio obligationis scilicet ius sanguinis, utriusque est communis, et praerogativa quedam avo paterno, si est propria haec omnia ad legitimum filium pertinent adeoque hic locum habere nequeat **).

Ceterum deficiunt leges, a quibus sententia, de alendi onere ad avum paternum devolvendo aliquid roboris mutuari posset.

Alii post matrem avo materno simpliciter onus alendi impnere volunt, liberato plane avo paterno, atque in hanc rem ad ius Romanorum provocant ***).

Sed

*) G. L. Menken de avo paterno ad alimenta nepoti illegitimo praefando non obligato. Lips. 1712. C. G. Knorre de alimentis a matre libris praestandis, Hal. 1726. Cp. 2. §. 7. Quistorp Beyträge, Th. I. n. 5. Schmidt's Comm. von den Klag. T. II. p. 160. Walchii introductio in Controv. fili. Iclv. p. 70, 71. Ed. III.

**) I. H. Boehmer I. E. Protst. Lib. V. Tit. 6. §. 16. et filius eius I. S. Fr. Boehmer ad Carpzov. Qu. 68. Obs. 12.

***) Hellfeld Jurispr. for. §. 1289. Quistorp Beyträge, Th. I. n. 5.

Sed I. 5. §. 2. et I. 8. D. de agn. vel alend. liber. nil continent, quod huic sententiae saveat. Novella autem 117. Cap. 5. agit tantum de obligatione matris locupletis partum suum illegitimum alendi, si pater ipse non habeat, unde officio suo satisfacere queat. Id tamen negare nolo, hanc sententiam iuris analogiae et bonis moribus convenire. Denique sunt, qui avo materno onus alendi non imponunt, nisi avo paterno deficiente **), cui quidem sententiae equidem assentire nequeo.

Ceterum onus nepotem alendi subsidiarium avus paternus non potest detrectare, si mortuo filio hujus hereditas ad eum pervenit, sed in hac specie tanquam filii heres et ex bonis hereditariis, quae ad ipsum cum onere transierunt, nepotem illegitimum alere debet. Additur alia exceptio, si avus paternus indulgentia sua vel alio pacto stupro filii ansam praebuit; quo casu iustum facili sui poenam luere videtur ***).

§. XXVIII. AN PATRINIS ONVS ALENDI LIBEROS ILLEGITIMOS INCUMBAT?

Inter commenta vulgaria referri debet error ****) ex quo multi opinantur, onus alendi infantem illegitimum et paterno maternoque auxilio destitutum, pertinere ad illum qui in talis infantis baptismo susceptoris munere functus sit *****). Sed neutiquam plina

D 2

*) Carpz. Jurispr. for. P. II. Const. 1. Def. 21.

**) Quistorp Beyträge I. c.

****) Pugnat pro hac opinione Woltaerius in Hallischen Gelehr. Anzeigen, 1783, n. 405q. quae commentatio den Dresdner gel. Anzeigen 1784, etiam inserta legitur.

*****) Stryk Us. Mod. Pand. Lib. XXV, Tit. III, §. 8.

plina ecclesiastica. Protestantium, hanc obligationem patriniis iniungit, cum ea id tantum a susceptoribus postulet, ut curam habeant, quo infantes elementis religionis Christianae imbuantur*).

§. XXIX.

QVO CASV FILIVS ILLEGITIMVS SVMTIEVS
PUBLICIS SIT ALENDVS.
Si filius illegitimus omni alio subsidio destitutus est, publicis
sumtibus erit alendus **). Princeps et magistratus enim ad alen-
dos cives egerios sunt obligati ***).

S. XXX.

DE LIBERIS EX DAMNATO COITV NATIS ALEN-
DIS, DIVERSAE OPINIONES IURIS
CIVILIS INTERPRETVM,

Superest, ut dispiciamus, cui onus afendi liberos ex damnato coitu natos, sit imponendum, cum iuris civilis et canonici sanctiones de hac quaestione diversae inter se esse videntur.

*Ex nonnullorum ****) sententia ius Romanorum non praecipit, ut liberis ex damnatis complexibus natis, omnino nihil praefest-*

¹¹) Exempli loci sint *Agenda Ecclesiae Norimbergensis*, p. 71, ubi haec admonitio ad suscepторem legitur: *Ich ermahne euch in Kraft der christlichen Liebe, die ihr jetzt an des Kindleins Statt bey der heiligen Tauffe gehabt habt, wann es seine Eltern, ehe dann es zum Gebrauch seiner Vernunft käme, durch Todes- oder andern Unfall, beraubet würde, daß ihr es fleißig und treulich wivollt unterrichten und lehren lassen: die zehn Gebote, auf daß es den Willen Gottes, und seine Stunden lerne dadurch erkennen — bis Gott an ihm erfüllt, was Er in der Tauffe angeföhren hat; und das Kindlein ewig seelig würde.*

⁴⁴⁾ Hünrichmeyer I. c. §. 24.

***) Leyser Spec. 324. Med. 3.

^{***}) e. g. Westenbergii de causa obligationum diss. VIII, §. 16.

tur, sed potius vult, eos, qui nihil commiserunt, non necari alimentaque necessaria illis praeberti, et quidem vel a fisco, qui bona eorum plerumque occupat, vel a parentibus, si ipsis aliquid relictum sit, vel si postea aliquid acquisiverint. *Alii id, quod in Novella 89. Cp. ult. dicitur, ex damnato coitu natos non esse aliendos a parentibus, et quidem ut hi huiusmodi liberis nulla alimenta praestare, neque liberi a parentibus illa petere possint, ita interpretantur, ut Iustinianum γονεών five parentum appellatione solos patres demonstrasse dicunt *).* Ex hac Novella de promta est *Authent. ex complexu Cod. de incestuof. nupt.* quae liberos ex damnato coitu natos ab omni iure a patre alimenta exigendi excludit. Qua constitutione confirmatur, Romanos his liberis illegitimis alimenta non penitus denegasse, et reste intelligi Nov. 89. Cp. 15. de patre et paterna linea. Eandem Novellam *aliis* ita explicare libet, ut liberis illegitimis ex hereditate parentum nulla debantur alimenta, non autem vivi parentes impedianter, quo minus illos alant, equidem quoque puto, illas leges id solummodo sibi velle, ut liberi ex damnato coitu orti excludantur ab hereditate parentum **).

§. XXXI.

ET IURIS CANONICI,

Sunt quidem, qui in capit. §. X. de eo, qui duxit in matrimon. obligationem alendi partum ex damnato coitu et quidem adulterio natum, non deducendam esse, iudicant. Hi statuunt, textum de decem filiis, qui post prioris legitime uxoris obitum, sunt procreati, esse explicandum. Sed probabilius est, inter libe-

C₃ ros,

⁴⁾ Tilius ad Lauterb. Obs. 793. Inc. Voorda Interpr. et Emend. Lib. III, Cp. 14.

⁴⁵) Nov. 74. Cp. f. iung. I. §. C. de patr. potest. Bauer I. c. §. IV.

ros, quibus textus juris canonici alimenta decernit, adulterinos fuisse*).

Improbabile enim mihi videtur, decem liberos, in Cap. §. X^c cit. occurrentes, quorum intuitu eorum quaestio ista proposita fuit, demum finito cum priori uxori matrimonio, cum adultera procreatos fuisse, et moechum cum adultera, vivente legitima uxore, nullos liberos procreasse, cum qua tamen finito legitima matrimonio intra 10. annos 10. liberos procreaverit. Quodsi statueremus, hos liberos finito iam legitimo matrimonio esse procreatos et postquam moechus adulteram suam uxorem duxerat, hi liberi non ex adulterio, sed ex legitimo matrimonio nati essent, adeoque Papae provisionem de horum liberorum alimentatione plane superfluam fuisse. Quia enim causa Papa impulsus fuisse, alimenta liberis ex legitimo matrimonio natis decernere, cum de eo nunquam illa moveretur, et nemo dubitare possit, liberos ex legitimo matrimonio procreatos a parentibus esse alienados. Cum autem e Cap. cit. verbis: „*Sollicitudinis tuae tamen intererit, ut uterque suis liberis secundum quod ipsis sufficerint facultates necessario subministret*“ clare appareat, Papam his liberis et si nefariis complexibus ortis, misericordia et aequitate impulsum alimenta decernere voluisse, ne liberi innocentes ob parentum delictum tam gravem poenam fuerent, non video rationem, ob quam contra clarum Cap. sensum affirmandum sit, liberos de quibus Cap. cit. agitur, non esse adulterinos, sed legitimos et finito priori matrimonio procreatos**).

§. XXXII.

**) Boehmer I. E. Protost. Lib. IV. Tit. 7. §. 9. et in not. ad Cap. cit.
**) Huius interpretationis veritatem probe docuit I. D. Lembke in diff. de discriminis obligationis etc. Goett. 1755. §. LIX. p. 51 seqq.

§. XXXII.

ET SENTENTIA IN PRAXI RECEPTA.

Vtunque textus iuris civilis et canonici interpreteris, glossatores iam iuris civilis sanctionem restrinxerunt ad alimenta civilia, ita quidem, ut ex hereditate paterna hi liberi nullem commodum capiant, alimenta autem naturalia eis haec denegentur. Vtus autem fori, argumento iuris canonici et ob aequitatem naturaliem, et patri et matri necessitatem liberos adulterinos*) et incestuosos**) alendi imposuit, et parentes officio iudicis ad alimenta naturalia praestanda condemnari iussit, ne liberi innocentes parentum delictum luere debeant, aut onus alendi in rem publicam cadat. Et haec praxis fori Germanici non solum auctoritate iurisconsultorum gravissimorum munita est, sed etiam cum aequitati naturali maximopere congruit***).

§. XXXIII.

EANDEM IUS NORIMBERGENSE ET SVEOVVR TENSE SEQVITVR.

Mitiori iuris canonici interpretationi adstipulatur etiam ius Statutarium Norimbergense****).

Quam-

*) conf. Cap. §. X. de co. qui duxit in matr.

**) ob Cap. II. X. qui filii sicut legit.

***) Gajl Lib. II. Obs. 88. N. 44. Carpzov Iur. for. P. III. Const. 14. Def. 12. Coler de alimentis Lib. I. Cp. 3. Schilter Prax. iuris romani Exerc. XXXVI. §. 124. Stryk Uf. Mod. Pand. Lib. XXV. Tit. III. §. 6. Lauterb. Coll. Pand. Lib. XXV. Tit. II. §. 16. Berger in Oecon. iur. Lib. I. Tit. III. Th. 15. n. 7. Boehmer Ius Eccles. Protest. Lib. IV. T. 7. §. fin. Lib. V. Tit. 16. §. 14. I. H. Felz de alimentorum partus incestuosi. Arg. 1710. E. F. Tenzel de alimentis partui adulterino et incestuoso praestandis. Erf. 1730.

****) Reform. Noricq. Tit. XXXIV. Lex. IV.

Quamquam enim Reformatio Norimbergensis liberos ex damnato coitu natos ab omni paternae et maternae hereditatis iure excludat; de alimentis tamen illis praestandis ita prospexit.

Doch soll jnen die leibsnahrung, damit sie erzogen werden mögen, volgen und geraicht werden.

Eadem ratione Statuta civitatis Suevofurti^{*)} iubent, ut pater huiusmodi partui alimenta praebeat.

Wo auch aus solchen Ehebruch und Bey schlaf ein lebendiges Kind erzielet wurde; solle solches, rechtlicher Verordnung nach, bies es sein Brod selbst erwerben kan, von dem Thäter wie in folgendem §. 4. bemerkt ist, alimentirt und versorgt werden.

§. XXXIV.

DE FORO, IN QVO HAEC ACTIO EST INSTITVENDA.

Actio de partu agnoscendo utilis principaliter et sine cumulatione alterius actionis institui, vel, si reus stuprum confessus est, pendente lite provisionaliter peti potest, ut praestatio alimentorum stupratori iungatur. Si de alimentis infanti praestandis tantum agitur, haec actio in foro seculari est instituenda. Quodsi vero haec actio coniungitur cum condicione ex moribus ad satisfactionem priyatam, utraque actio in foro ecclesiastico instituenda est, quia alternative saltem ad matrimonium agitur: sed praxis saepe permittit, ut hoc etiam casu in foro seculari litem moveat stuprata^{**)}.

T A N T V M.

^{*)} Tit. V. §. 2. p. 173.

^{**) Schmidt Comment. von den Klagen, Th. II. p. 164.}